

Mykelvatn för 7000 år sedan

Jag råkade se en karta över Östra Nyland för 7000 år sedan. Geologerna har forskat i var strandlinjerna har gått i forna tider och i ett gradu-arbete från 2013 har Susanne Åberg samlat ihop informationen och bland annat finns där en karta över Lapträsk. Med hjälp av den informationen så har jag gjort upp en karta över södra Lapträsk så som det troligen såg ut för 7000 år sedan.

Jag har ritat in Lapträsk-Lovisavägen och Tessjö å samt en del bäckar i Hindersby. Klicka på bilden för att få den större. Den röda linjen är nutida strandlinje. Lovisa finns på en ö vid Lovisaviken (med rött) och man ser tydligt åsen.

Det syns att Hommansby åkrar låg under vatten och en vik från Litorina havet (som det kallas) gick ända upp till Bäckby och Hindersby längs nuvarande å. I Söörneseendan fanns en sjö vid Petjärmosan och den är ju bekant för alla som var med före årensningen.

Så här såg det ut (förutom lador och stolpar) för 7000 år sedan vid sjön på Petjärmosan som var en vik till Litorinahavet.

Som störst var Litorinahavet ännu tio meter högre så att bara Föusbjärji och Bisahöjden och liknande berg var kobbar i havet. Hela Pockarslätten låg under vatten och Lapträsket var en vik i Litorinahavet.

Det är mycket vanskligt att bedöma när strandlinjen var på en viss plats för landhöjningen var inte alls likformig utan ibland så steg vattnet i stället för att sjunka. Intressant är att alla insjöarna flöt ut i Bottenviken som låg över 100 meter lägre än nu. Därför är landhöjningen störst där nu också. Så småningom stängdes utloppen till Bottenviken och insjöarna började i stället tömmas via Kymmene älv som bara är omkring 5000 år gammal.

För omkring 5000-6000 år sedan var hela Hindersby ovanför havsytan – men troligen sank strandängar och våtmossar. Då gick en vik ännu upp till Harsböle och Lovisaviken gick upp till Hommansby norra del längs nuvarande Lappträsk å. Lovisa (Degerby) hade fått landkontakt. Kymmene älv börjar synas. Lägg märke till att Särkijärvi ligger mycket högt. Det är omgivet av land som aldrig var under vatten på Litorinahavets tid. Likaså Skokelträsket. Hopom träsk ligger också ganska högt över havet.

Ännu för tusen år sedan gick en vik upp nästan till södra Lappträsk och det börjar redan vara historisk tid. Man vet att handelsmän från Roslagen följde kusten till Ladoga och vidare till Volga redan på 500-talet eller tidigare. Nomadiska jägare och fiskare följde den bortdragande inlandsisen redan för 10 000 år sedan men boskapsskötsel kom troligen först för några årtusenden sedan. Strandängarna var utmärkta betesplatser även om de inte lämpade sej för odling förrän långt senare.

Ännu på senatens karta från 1874 fanns det en mängd våtmossar i våra skogar som först senare blev utdikade. Åkernamn som Petjärmosan och Aaltjärri visar att det var våta marker.

Enligt ny forskning lär det ha varit en verklig fimbulvinter år 536-538 på grund av två stora vulkanutbrott som skymde solen. Hälften av Sveriges befolkning försvann och stora byar blev öde. Från Uppsalatrakten flyttade många till Åland då odling blev omöjlig så fiske var enda näringen. Troligen var det lika illa eller värre i Finland på fastlandet.

Folkvandringar är inget nytt fenomen. Troligen var våra förfäder folk som sökte sej till kusten för att fiska och senare syssla med boskapsskötsel på stränderna och till sist odlade upp de ängar som inte var alltför vattensjuka.

Och här sitter vi nu och gnäller över att det är litet för varmt, eller litet för torrt (eller vått).

Rafaels såg: knyckmatning (av Bengt Antas)

(Flyttat från kommentar till inlägg)

Kanske jag var lite obetänksam då jag lovade förklara skillnaden mellan knyck- och kontinuerlig matning på ramsågar. Här ändå ett försök.

I båda systemen låg stockarna på tandade valsar, knappt 15 cm i diameter, som drog stockarna framåt. Ovanifrån var stockarna belastade med ställbara, ganska tunga men släta valsar som saknade drivning.

Knyckmatningen hade ett finurligt system som gjorde, att då ramen gick uppåt stod drivvalsarna stilla, och då ramen under arbetsskedet gick nedåt roterade drivvalsarna och flyttade stocken framåt. Framdrivningshastigheten var ställbar genom att man kunde reglera hur mycket valsarna roterade under varje knyck. Om man t.ex. sågade 2×4 tums "batteringar" ur små stockar kunde man ha en hög hastighet och om man åter sågade bräder ur en större stock fick man nöja sig med en mindre. Som mest kunde man ha 7 bett i ramen och fick då 6 st. bräder eller t.ex. 2 plankor och 4 bräder.

I den kontinuerliga matningen roterade drivvalsarna hela tiden och tryckte stockarna mot betten. Rotationshastigheten var också här reglerbar. Rafael hade därtill byggt ett system med kughjul och kedjor så, att också den övre, bakre valsen var tandad och hade framdrivning. Jag lämnar här bort den tekniska beskrivningen av vardera systemet, men helt enkla var de inte. Vardera systemet hade sina för- och nackdelar. Den

kontinuerliga matningen var kanske oftast effektivare då den mer eller mindre tvingade stocken framåt. Knyckmatningen uppvisade (i sina bästa stunder) en slags "elegans", då den kontinuerliga mera litade på rå styrka.

Ambergs såg hade också knyckmatning. Lennart Amberg konstruerade själv kontinuerlig matning på sin såg men bytte tillbaka till knyckmatning som han tyckte fungerade bättre. Kanske t.ex. sågbetten borde vara lite olika vässta för att få maximal effekt i vardera systemet. Jag vet inte, och frågeställningen är knappast längre aktuell.

I båda systemen gick ramen upp och ner ca 4 ggr per sekund (om jag räknade rätt). I knyckmatningen kunde ögat ändå tydligt urskilja att rörelsen skedde i små knyckar. Remskivan på sågen var ca 1 meter i diameter och med avsikt gjord tung av gjutjärn. Dessutom fanns på vevaxeln tunga gjutna svänghjul. Då axeln roterade ca 280varv/min, så balanserade svänghjulen effektivt upp ramens upp- och nedåtgående rörelser, (ca 40 cm) och utan belastning gick sågen nästan ljudlöst och utan vibrationer.

Man blir lite nostalgisk då man tänker tillbaka till tiderna då bl.a. de här sågarna var i användning.

Man påminns om den livliga företagsamhet, heltäckande service (skola, butik, mejeri, bank, post, 8 bussturer per dag mm. mm.) och den starka framtidstro som då rådde i byn. Då fanns över 500 invånare i byn, nu under 250.

Bengt Antas

Historien om sågen vid

Skäggas (av Bengt Antas)

Hej, och hälsningar från Bengt Antas.

Jag såg att det fanns en fin teckning av Rafaels såg med text av Nisse Husberg i bloggen och försöker komma med lite kompletterande uppgifter om sågens historia och om sågverksamheten i Hindersby.

Startskottet för sågens tillblivelse var behovet av sågat virke till uppförandet av uf-lokalen (Hemborg).

Min far, Johannes Antas och Richard Husberg köpte år 1924 sågramen av Henrik Pehrsson i Lindkoski. (Pehrsson köpte en ny såg som var helt av metall)

Den inköpta sågen ställdes först upp vid Skäggas redskapslider och där sågades virke till det nya såghuset. Såghusets placering på Skäggasbacken berodde, tror jag, på att där fanns en lämplig sluttning och lagerutrymme samt nära till väg. Dessutom var det kort väg till el-transformatorn som fanns vid ändan av Skäggas ladugård. Sågen drevs av en el-motor på 11 kW och det krävde god el-tillförsel. Antagligen hade man någon typ av avtal med Skäggas gård eller med kommunen om markanvändningen på området. Man hade dessutom köpt ett bastant kantverk av metall, tillverkat av Björneborgs mekaniska verkstad.

Följande år (1925) var sågen färdig och där sågades och kantades då allt virke som behövdes till uf-lokalen.

Jag har den uppfattningen, att vår far sedan övertog sågen men känner inte till detaljerna. Under de följande åren sågades i varje fall bl.a virket till ålderdomshemmet och till Nykulla stora nya bostadsbyggnad. Vår far höll sedan på med sågverksamheten under ca 25 års tid fram till 1950. Jag minns från den här tiden att vi som barn brukade föra kaffe till sågen gående via Sminnsbacken. Det fanns en spång över bäcken och en gångstig till Skäggasbacken. Jag minns också hur gnistorna flög då vår far på aftnarna med en smärgel vässte

sågbetten till följande dag.

Sågen blev ca 1950 såld åt Martin Linden. En orsak var att sågningsperioden inföll under april månad och fortsatte ofta in i maj månad. Detta gjorde, att det var svårt att hinna med förberedelserna för vårbruket och med såningsarbetet. Vi hade också annars knappt om arbetskraft då vår far var nästan 60 år och Curt och jag i 10-års åldern. Martin Linden ville pröva på något nytt och han tänkte också att sonen, Bror, som då var i 20-års åldern småningom skulle ha börjat sköta sågandet. Martin Linden trivdes dock inte med sågningsarbetet utan han anställde nästan genast Rafael Stenberg som sågare. Linden sålde också ganska snart (ca 1953-54) sågen åt Stenberg. Han sålde samtidigt skilt bort kantverket åt en utomstående.

Rafael Stenberg gjorde en lite grundligare renovering i sågen. Bl.a ändrade han sågens matning från tidigare "knyckmatning" till s.k. kontinuerlig matning. (kan senare förklara skillnaden om någon är intresserad) Han riktade också upp såghuset och tillverkade själv ett nytt kantverk. Rafael höll sedan på med sågandet till ca 1973. Han sågade ännu år 1975, som sista arbete, virke till Åke Enqvists bostadsbyggnad varefter verksamheten avslutades. Rafael började bli i pensionsåldern och han hade ingen fortsättare. Han led också av ischias, och att stå i den dragiga sågen och tidvis lyfta tunga bördor var en opasslig kombination. Sågen var nersliten och skulle ha fordrat en större istandsättning. Dessutom hade de flyttbara cirkelsågarna blivit vanligare och de började anlitas av många.

I Hindersby har funnits 2 ramsågar och den andra innehades av Lennart Amberg. Han skaffade sågen då han ca 1930 började bygga uthus på sin nya lägenhet i Havergärdan. Sågen fanns på brodern Axel Ambergs tomt i Uppbyn ungefär där Rune Tallbergs tork nu står. El-motorn ägdes i bolag av bröderna Amberg och användes också av Reinhold Amberg som hade tillstånd att mala åt grannarna under krigstiden. En delorsak till att Lennart Amberg började såga var att det fanns efterfrågan på sådan

verksamhet och säkert var det då liksom nu bra att få lite biinkomster- Jag minns att min far och Lennart Amberg brukade komma överens om vilka taxor de skulle använda och att de sedan prutade lite för att hålla kvar sina kunder. Fastän sågen var uppställd på brodern Axels ställe var det vanligt att Lennart bjöd in alla på kaffe till "Hindrikssons". (nuvarande Tallbergs).

Sågen flyttades år 1948 till Lennartas i Havergårdon och verksamheten fortsatte ännu i någon mån under Holger Ambergs tid. Sågen är nu nerriven och ramen och kantverket skrotade. Här kan ännu berättas att bostadsbyggnaden på Lennartas är byggd år 1935. Den är ritad av Sigge Strömberg och var precis likadan som Bogårds bostadsbyggnad.

Ännu till sist en hälsning till Isa Stenberg. Innan Isa försvann ut i världen så var hon en vår "hjälpkarl" åt sin far på sågen och vi sågade då också något där. Isa var en hurtig person och det rådde en glad stämning i sågen. Jag minns att det roade mej då hon med en grov penna hade textat på sågväggen: "Gå tyst, tala sakta".

Administratörens kommentar: *Bengt skrev det här som en kommentar men det är så intressant att jag lyfter upp det till ett nytt inlägg. Och väntar med spänning på hur "knyckmatning" fungerar.*

Sigges Bok nu uppladdad

Sigge skrev eller närmast tecknade Hopenbackan i slutet på 1800-talet i en fin bok som nog har funnits på nätet (grev.hindersby.net) men jag satte in den som en Sida här så är den kanske lättare att hitta. Till höger under menyn Sidor finns nu "Sigges Bok".

Boken är ett verkligt konstverk och dessutom innehåller den mycket intressant om Hopenbackans historia. Där finns också en bild av kartan över Hopenbackan före skiftet 1902 som hänger på väggen i torpet. Klicka på bilderna för att förstora dem (fungerar åtminstone i Firefox).

Ett exempel på en sida från boken:

av främmande gossar som inte levde under samma betingelser. Hystanlindans, saga var all — som man trodde.

Så sent som 1912-13

firades julen med sedvanliga kalas som hölls i tur och ordning från gård till gård. Hela byn var bjuden, även de obesuttna och allt tjänstefolket. De gemensamma kalasdagarna

tog sin början jul-ondrag och var över någorlång efter 20-de dag Knut. Man samlades vid 11 tiden f.m. Drack först välkomstkaffe med dopp (vete-kringla) piparkaku & kraksor. Och vid pass 1 tiden var man färdig sätta vid middagsbordet. Ett långt, långt, dukat virkelbord, som helt fyllde stugans ena sida och gavel. Vanligtvis med bänkplats för minst 60-70 gäster. Först åt alla äldre och

Hindersby telefonkatalog

gamla

Hindersby telefoncentral (också för Bäckby) fungerade ännu efter kriget i gamla postens hus vid vägskälet mot Hopenbackan. Jag skannade in en telefonkatalog för östra Nyland från 1920-talet (finns på Kycklings). Den är intressant för där finns en mängd människor som vi minns. Centralen

sköttes av en "centralfröken" och var också för övrigt en verklig informationscentral.

Det finns en hel del historier att folk ringde till centralen som var strategiskt placerad mitt i byn vid vägkorsningen och frågade: "He kãm ein biil tjöörand neer moot byyin. Såå tu kvemm he va ?" eller "Vånn bisi kømmär me mjölkkannåna ti mejjeriie snaart. Iiss tu sejj att han taar eitt kilå smör messe heim ? Ja glöömd ti sejj ååt hånå".

Eftersom koppartråd var dyr så delade ibland flera hushåll på samma tråd. Då skulle det ena hushållet svara ifall det kom en ringning och det andra ifall det kom två ringningar efter varandra.

Förr var det litet nervöst att svara i telefon. Många visste inte riktigt vad de skulle säga så det blev mycket harklande och hostande innan de försiktigt frågade vem det var. Senare lärde man sej säga "Hallå" men det var ibland besvärligt det också. Jag pratade ibland länge med någon innan jag fattade att personen i andra ändan trodde jag var farsan för vi hade likadan röst och telefonlinjen var inte alltid så bra. Senare började jag svara med namnet.

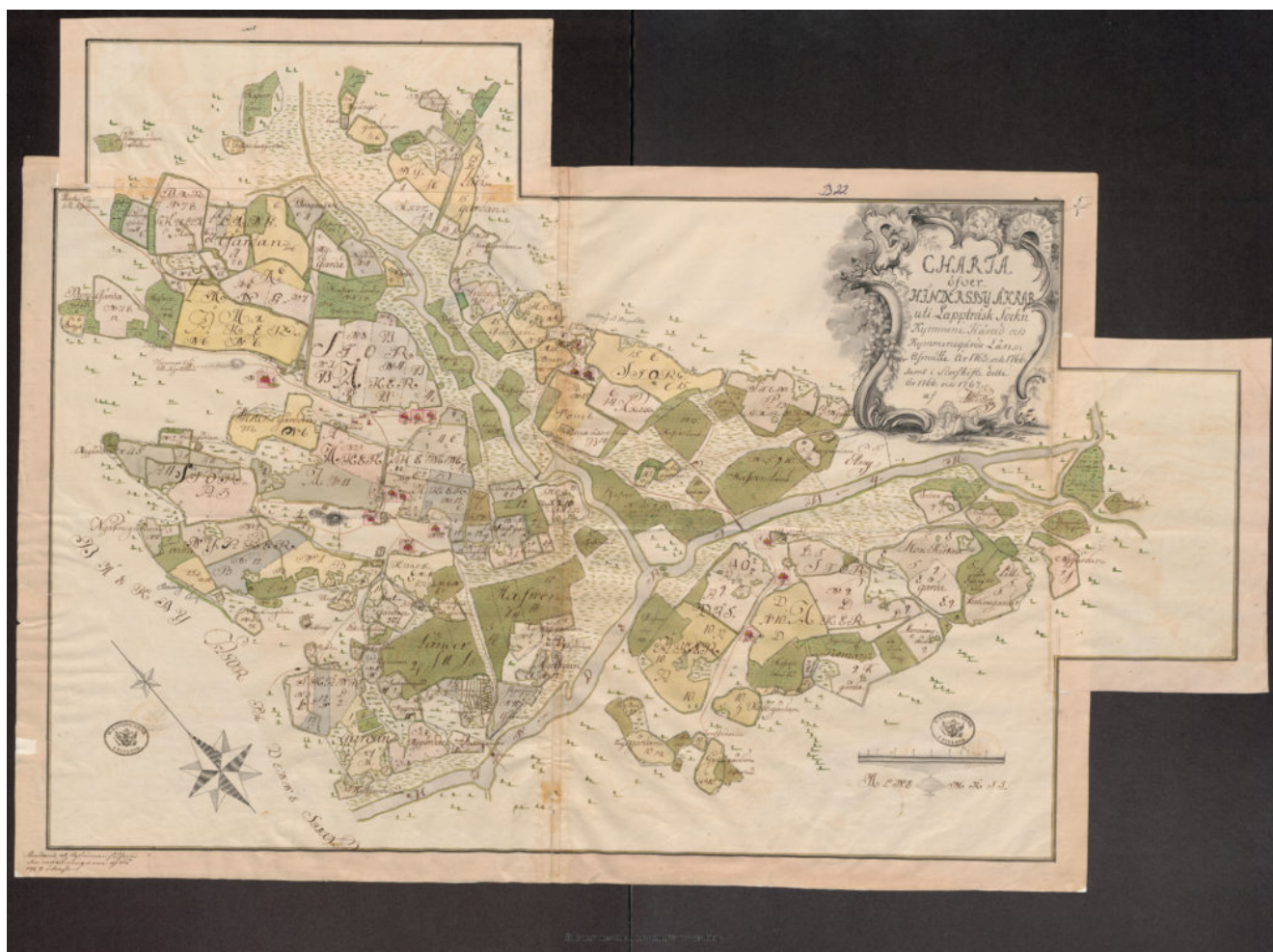
Öppen kl. 7—21. — Avoimna klo 7—21.

- 24 Andersson, Edv.- jordbrukare — maanvilj., Helgas.
11 Amberg, Reinhold, smed — seppä.
29 Amberg, R., jordbr. — maanvilj., Lilkolfus.
49 Amberg, Axel, jordbr. — maanvilj., Mickels.
34 Amberg, Lennart, 2 ringn. - 2 soitt. jordbrukare —
maanviljelijä, Lilkolfus.
30 Antas, A. J., jordbrukare — maanviljelijä, Antas.
17 Antas, Evert, jordbrukare — maanviljelijä, Backas.
41 Andersson, Gust., jordbr. — maanvilj. Gustavs.
70 Brusas, Arthur, jordbrukare — maanvilj., Brusas.
27 Bosas, Arnold, jordbrukare — maanvilj., Bosas.
42 Brändal, Arthur, jordbr. — maanvilj., Storgårds.
47 Boström, Henrick, fabrikör — tehtailija.
8 Bärlund, Johan, jordbr. — maanvilj., Walles.
40 Dahlberg, Gust., jordbr. — maanvilj., Bronstu.
14 Ejvald, Alfred, jordbrukare — maanviljelijä.
2 Ersas, Cyrus, jordbrukare — maanviljelijä.
68 Grandell, Eugen, folkskollärare — kansakoulun-
opettaja.
45 Grans, Gust., jordbrukare — maanviljelijä.

- 67 Hedvall, E., handlande — kauppias.
 32 Hafrén, Valdemar, jordbrukare — maanviljelijä.
 7 Hindersby—Bäckby andelsmejeri — osuusmeijeri.
 56 Husberg, Hannes, jordbr. — maanvilj., Rosas.
 31 Husberg, Johan, jordbrukare — maanviljelijä.
 53 Holmén, Henrik, jordbrukare — maanviljelijä.
 46 Holmén, Johan, jordbrukare — maanviljelijä.
 72 Illman, Ivar, fiskhandlande — kalakauppias.
 13 Jordas, Emil, jordbrukare — maanviljelijä.
 34 Johansson, Reinhold, jordbr. — maanvilj., Heimas.
 28 Johansson, Teodor, jordbr. — maanvilj., Jossas.
 18 Joufs, Johan, jordbrukare — maanviljelijä.
 5 Kamars, Viktor, jordbrukare — maanviljelijä.
 64 Kommunalhemmet
 38 Kymmenedalens Elektricitets A.B.:s montör Dahlberg.
 73 Lindén, Martin, Hindersby rävfarm — kettutarha.
 43 Lappträsk Handelslag m. b. t.
 59 Lund, Arthur, montör — monttööri.
 74 Ljusterskog, Henrik, jordbrukare — maanviljelijä.
 26 Mattas, Karl, jordbrukare — maanviljelijä.
 20 Malmgård, Johan, jordbrukare — maanviljelijä.
 37 Markusas, Arthur, jordbrukare — maanviljelijä.
 57 Mickos, Johan, jordbrukare — maanviljelijä, Nykulla.
 10 Mickos, Reinhold, jordbrukare — maanviljelijä.
 9 Nilsas, J. R., jordbrukare — maanviljelijä.
 35 Nilsson, Verner, jordbrukare — maanviljelijä.
 44 Nyman, Reinhold, sementgjuteri — sementtivalino.
 69 Nygård, Albert, jordbrukare — maanviljelijä.
 76 Nybondas, Emil, jordbrukare — maanviljelijä, Brusas.
 4 Nissas, Reinhold, nämde man — lautamies.
 22 Nybacka, Herman, jordbrukare — maanviljelijä.
 25 Nybondas, Johan, jordbrukare — maanviljelijä.
 54 Nylands, Albert, jordbrukare — maanviljelijä.
 52 Nykvist, Herman, jordbrukare — maanviljelijä.
 55 Nyström, Arthur, jordbrukare — maanviljelijä.
 65 Ollas, Anders, jordbrukare — maanviljelijä.
 33 Ollas, Uno, jordbrukare — maanviljelijä.
 23 Petas, Alfred, jordbrukare — maanviljelijä.
 63 Röök, Väinö, skomakare — suutari.
 19 Renvall, Hj., handlande — kauppias.
 33 Sundman, Rudolf, 2 ringn. - 2 soitt. arbetare — töymies.
 60 Silvast, Anders, jordbrukare — maanviljelijä.
 15 Silvast, Agda, jordbrukare — maanviljelijä.
 12 Silvast, O. W., folkskollärare — kansakoulunopettaja.
 3 Strömberg, Herman, jordbrukare — maanviljelijä.
 61 Simos, Axel, jordbrukare — maanviljelijä.
 58 Sjöberg, Arthur, jordbrukare — maanviljelijä.
 6 Skäggas gård, Lappträsk kommun.
 66 Smeds, Hj., jordbrukare — maanviljelijä, Jordas.
 62 Smeds, Alfr., jordbrukare — maanviljelijä.
 21 Storgårds, Elis, jordbrukare — maanviljelijä, Klinikas gård.
 16 Svennas, Viktor, jordbrukare — maanviljelijä.
 6 Törnqvist, Herman, jordbrukare — maanviljelijä, 2 ringn. - 2 soitt.
 51 Wallen, Reinhold, jordbrukare — maanviljelijä.
 36 Ävik, Herman, jordbrukare — maanviljelijä.

Hindersby karta 1766

Kartan från storskiftet (det första) år 1766 var inte så radikalt men det fina är att det finns utmärkta kartor på grund av skiftet. Lagg märke till kompassrosen. Norr är inte uppåt.

Bäckby stell

Bäckby från 1640 till ungefär 1700 och troliga bönderna ca.1721 (efter Stora ofreden). Klyvningarna började först efter 1747. Bokstäverna inom parentes efter nummern hör ihop med kartan över Bäckby bys ägor från 1737.

Nummrå	Stell 1544	Stell 1700	Bonn
1 (A)	Jossas	Jossas	(Henrik Porthan) Henrik Henriksson
2 (E)	Markusas	Markusas	Samuel Jöransson 1722
3 (B)	Malmgårds	Malmgårds	Matts Mårtensson Mickos (Hby)
4 (D)	Ollas	Ollas	Samuel Mattsson 1736
5 (H)	Ersas	Ersas	Matts Ersson
6 (G)	Antas	Antas	(Samson Simonsson) Erik Abrahamsson
7 (C)	Envalds	Envalds	Lars Michelsson
8 (F)	Brusas	Brusas	Johan Johansson

Karta över Bäckby bys ägor 1737:

Kartan är stor så ladda ned full storlek bara från fibernätet.

En mindre karta över byacentrum:

Klicka på bilden för en större version.

Historiska sällskapet må 3.4 kl.19

Hindersby-Bäckby historiska sällskap (helt oregistrerat) möts igen

måndagen den 3 april 2017 kl.19 på gamla folkskolan

Nu börjar vi från andra ändan och går bakåt. Men personuppgifter är inte offentliga under de senaste 100 åren så vi måste börja från 1800-talet. Kyrkoböckerna går fram till 1860 så då vet vi ganska bra vem som bodde var. Bäckby har ju en fin bok med nyare uppgifter och vi har samlat in en del från Hindersby också fram till 1930. Men annars är vi beroende av att folk tar med sej från sin egen släkt.

Först skall vi se över situationen men kartor och foton finns att tillgå.

Alla hjärtligt välkomna !

Historiska sällskapet startade

Det fanns tydligen intresse för fortsättning på Grevanstudiecirkeln som vi höll på med för ett antal år sedan. I går samlades över 20 personer från Hindersby och Bäckby till ett första möte på gamla skolan.

Vi gick igenom litet allmän historia från vikingatiden och resor i österled längs Finska vikens norra kust till Aldeigjuborg (Staraja Ladoga) och vidare till Miklagård

(Konstantinopel). Utanför kusten gick faktiskt ett av de livligaste stråken på den tiden.

Sedan presenterades Generalregistret över bosättningen i Finland som nyligen blivit tillgängligt i Riksarkivets digitala arkiv på nätet. Där finns intressanta uppgifter från Hindersby och Bäckby bland annat från Gustav Vasas jordabok.

Vi beslöt att träffas om två veckor igen, måndagen den 3 april kl. 19 på gamal skolan. Då börjar vi från nutid och går bakåt så småningom. Jag skall skriva ut kartor som visar byarnas litet äldre utseende. Från 1800-talet finns redan riktigt detaljerade uppgifter liksom från 1700-talet efter Stora ofreden.

Tyvärr så krånglade datamaskinen som inte ville visa nånting via projektorn så den skall fixas till nästa gång. Inga hade kaffe och bulla så vi klarade av kvällen ganska bra.

Det här är vår egen studiegrupp och alldeles gratis för alla intresserade.

Historiska sällskapet i kväll 20.3 19:00

Hindersby-Bäckby historiska sällskap (som är helt oregistrerat) har sin första träff i kväll

måndagen den 20 mars 2017 kl. 19 på gamla folkskolan

Vi går igenom litet bakgrund (från vikingatidens färder i österled på 700-talet till Gustav Vasas jordaböcker från

1540). Böndernas historia är ju inte nedskriven så det blir litet arkeologi också. Men Gustav Vasa var noggrann med skatterna och genom hans skattebokföring får vi en glimt av våra förfäder också.

År 753 grundade vikingar en handelsstad Aldeigjuborg vid Ladoga vid rutten ned till Miklagård (Konstantinopel). Enligt Nestorskrönikan kom Rurik från Roslagen (?) till Aldeigjuborg som kallas Staraja Ladoga av ryssarna och grundade där Rysslands första huvudstad. Några år senare flyttade han till Novgorod.

Det var livliga kontakter mellan Novgorod och Skandinavien. I Snorres kungasagor beskrivs hur norska kungar besökte Novgorod på 1000-talet där de hade släkt. Enligt en beskrivning gjorde de på vägen en avstickare till Lojo där det också fanns släkt.

När våra förfäder började odla upp åkrarna i våra byar vet ingen. Teorin att de kom med Birger Jarls korståg tror jag inte på. Snarare skedde det en långsam inflyttning. Möjligen var det "vikingens broder" som inte var så intresserad av ära och guld utan hellre skötte boskap som hoppade av vikingatåget och tog i land vid Tessjö ås mynning.

Det finns mycket litet skriftlig historia före Gustav Vasa men det är klart att då hans jordaböcker gjordes upp i början på 1500-talet så fanns det redan stora byar med många hushåll. Intressant är att Gustav Vasa ägde två gods i Hindersby och tre i Bäckby. Han var fenomenal att lägga vantarna på gods och guld för egen räkning. Det står uttryckligen i jordaböckerna att godsen är "Kungliga Majestätets arff och egna".

Egentligen är det inte jordaböckerna direkt som finns på nätet utan Riksarkivets digitalisering av Jalmari Finnes "Generalregistret över bosättningen i Finland" där också andra källor har använts. Det fanns inga kyrkoböcker på den tiden (först från 1690-talet framåt) så det finns bara uppgifter om vem som betalat – inte ens gårdens namn finns med. Så det

gäller att pussla och fundera.

Ett stort problem är också avbrottet under Stora ofreden i början på 1700-talet då Finland ockuperades av Ryssland. En stor del av prästerna (som ofta var de enda skrivkunniga) flydde då till Sverige liksom en del av folket. De gårdar som lämnades öde övertogs ofta av andra och om de ursprungliga ägarna inte kom tillbaka så finns det ingen länk mellan uppgifterna före och efter Stora ofreden.

Så det tar tid och arbete att få klarhet i vår historia.

Välkommen att diskutera vår historia från forntiden till ungefär 1960. Därefter blir det nutid som bara är historia för våra efterkommande.

Träffarna är gratis och alla intresserade välkomna.